

KENYA TEKSTİL SEKTÖRÜ BİLGİ NOTU

Kenya'nın 2018 yılında toplam tekstil ithalatı 900 milyon dolar civarında gerçekleşmiştir (kabaca 52-66. fasıllar arası hesaba katılmış, halı ya da iplik gibi kalemler dışarıda bırakılmıştır). Bu miktar içinde yaklaşık 200 milyon dolarlık kısım ikinci el tekstil ürünleridir. Aynı ürün grubunda ülkenin ihracatı 450 milyon dolar civarında gerçekleşmiş olup ülkede üretilen hazır giyim ürünlerinin en büyük alıcısı ABD'dir.

Kenya hükümeti 2017-2022 arası dönem için "Big 4" olarak adlandırdığı dört hedefin gerçekleştirilmesini gündeme almıştır. Bu hedeflerden biri imalat sektöründe büyümenin sağlanmasıdır (halihazırda imalat sektörünün milli gelirden aldığı pay olan %9,2'nin en az %20 seviyesine yükseltilmesi). Bu hedefin gerçekleştirilmesini teminen tekstil sektörü Kenya hükümetince öncelikli sektör olarak ilan edilmiştir.

Tekstil sektörünün Kenya'da emek-yoğun bir sektör olması bu önceliğin ana sebebidir. Zira Kenya aynı zamanda yüksek işsizlik sorunu yaşamaktadır. Hükümet aynı zamanda ülkede tekstil üretiminde artışın pamuk talebini artıracaklarını, böylece tarımda da yeni istihdam alanlarının ortaya çıkacağını hesaplamaktadır.

Kenya'da tekstil sektörü halihazırda istenen seviyede gelişmemiştir. Bunun nedenlerinden biri enerji maliyetlerinin yüksekliğidir. Elektriğin maliyeti kWh başına 20 cent'ten fazladır. Bu rakam Çin'de 7, komşu ülke Etiyopya'da 6 cent civarındadır. Ayrıca ülkede birçok üreticinin makine parkının eski olması, enerji tüketimini artıran bir faktördür. Buna ek olarak, ihracatta yüksek navlun maliyeti, iç pazarın ve alım gücünün sınırlı olmasının büyük yatırımlar yapılmasına olanak vermemesi ve dolayısıyla ölçek ekonomilerinden faydalanılamaması da birim maliyetleri yukarı çekmektedir.

Kenya'nın da üyesi olduğu Doğu Afrika Topluluğu (East African Community) üye ülkeleri ortak bir gümrük politikası uygulamaktadır. Topluluk üyeleri arasında gümrük vergisi uygulanmamaktadır. Yine Doğu ve Güney Afrika Ortak Pazarı (COMESA) kapsamında diğer 14 Afrika ülkesiyle ekonomik entegrasyon çalışmaları devam etmektedir. Buna ek olarak, Kenya ABD'nin AGOA Yasası (Africa Growth and Opportunity Act) kapsamında tekstil ve dokuma ürünleri ABD pazarına gümrük vergisiz olarak ihraç edebilmektedir. Yasanın uygulanmaya başlandığı 2000 yılında Kenya'nın ABD'ye tekstil ihracatı 8,5 milyon dolar seviyesindeyken, bu miktar 2014'de 332 milyon dolara yükselmiştir. Bunlar da Kenya'da tekstil yatırımcılarının avantajları olarak sayılabilir.

Bütün bu avantaj ve dezavantajların etkisinde, Kenya'da ithalata bağımlı bir tekstil pazarı ortaya çıkmıştır. Alım gücünün sınırlı olduğu Kenya piyasası genel olarak fiyata duyarlıdır. Ancak alım gücüne sahip kesimler kalite ve özgün tasarımları da talep etmekte, bu itibarla kalite ve fiyat dengesini sağlayabilen ürünlerin piyasada tutulduğu gözlemlenmektedir. Bu noktada ülkemiz markalarından LC Waikiki'nin Kenya piyasasında oldukça başarılı olduğu gözlemlenmekte olup aynı segmentteki diğer markaların da burada mağaza açmaları durumunda başarı sağlayacakları değerlendirilmektedir. Özellikle tekstil ürünlerinde Kenyalıların Türk malına bakışı da çok olumludur.

Kenya'da ithal ürünler sevk öncesi incelemeye tabi olup söz konusu denetimleri yapmaya SGS, Intertek ve Bureau Veritas yetkilidir. Denetim sonrasında düzenlenecek uygunluk belgesiyle (Certificate of Conformity) bu ürünlerin Kenya'ya ihracı mümkün olmaktadır. Zaman zaman firmalarımız bu belgeleri edinmeden ihracat yapmakta ve malları

mahrece iade ya da gümrükte imha gibi istenmeyen durumlarla karşılaşabilmektedir. Daha detaylı bilgi için adı geçen yetkilendirilmiş kuruluşların Türkiye ofisleriyle irtibata geçmeniz önerilir.

Kenya'da tekstil ürünlerine uygulanan gümrük vergisi % 35 oranındadır. Bunun dışında % 16 oranında KDV, ithal ürünler için % 3,5 oranında Import Declaration Fee, % 2 oranında Railway Development Levy gibi vergi kalemleri de mevcuttur.

Kenya'da bankacılık sistemi işlemekte olup güven ilişkisi tesis etmeden akreditif veya kısmen de olsa peşin ödeme ile çalışılmasında fayda görülmektedir. Müřavirliđimize sıklıkla akseden ticari ihtilaf ve dolandırıcılık vakaları bulunduğundan bu konularda dikkatli olunmalıdır.

Ülkede iklim koşulları farklılık göstermekle birlikte, başkent Nairobi'yi de içine alan orta bölgelerde yıl boyunca sıcaklık farkı az olup bu durumun tekstil sektöründe mevsimsel etkileri asgariye indirdiği görülmektedir.

Salgın nedeniyle ülkede tekstil ürünlerine olan talebin düştüğü, tekstil perakendecileriyle yapılan görüşmelerde tarafımıza iletilmektedir. Geliri azalan ya da iř güvencesi hakkında endişesi bulunan, evde geçirdiği süre artan tüketicilerin mümkün olduğunca zaruri ihtiyaçları dışında harcamadan kaçındığı gözlemlenmektedir.